

**DARBO GRUPĖS DĖL MOKINIŲ UGDYMO KOKYBĖS, VEIKSMINGUMO,
PEDAGOGŲ SOCIALINIŲ GARANTIJŲ GERINIMO IR BENDROJO UGDYMO
MOKYKLŲ TINKLO PERTVARKYMO
VEIKLOS APIBENDRINIMAS**

I. DARBO GRUPĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

1. Siekiant nuosekliai spręsti opiausias švietimo sistemos problemas, Ministro Pirmininko 2014 m. rugpjūčio 27 d. potvarkiu Nr. 159 sudaryta darbo grupė dėl mokinių ugdymo kokybės, veiksmingumo, pedagogų socialinių garantijų gerinimo ir bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkymo, kuriai pavesta iki 2015 m. vasario 1 d. pateikti pasiūlymus dėl pedagogų socialinių sąlygų gerinimo ir bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkymo galimybių bei šių klausimų teisinio reglamentavimo (Ministro Pirmininko potvarkiai dėl darbo grupės sudarymo pridedami).

2. Stiprinant bendradarbiavimą su socialiniais partneriais ir sutelkiant atsakingų valstybės institucijų pastangas, į darbo grupę įtraukti švietimo profesinių sąjungų, taip pat Vyriausybės kanceliarijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Finansų ministerijos (FM), Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (SADM) bei Švietimo ir mokslo ministerijos (ŠMM) atstovai. Darbo grupei vadovavo švietimo ir mokslo ministras.

3. Darbo grupės posėdžiuose pasiūlyta apsvarstyti šias temas:

3.1. Mokytojų, sulaukusių pensinio amžiaus, pasitraukimo galimybės ir sąlygos (klausimą pristatė ŠMM atstovai).

3.2. Sąlygų sudarymas persikvalifikuoti į kitą profesiją, darbo vietų kūrimas palikusiems švietimo sektorių (klausimą pristatė SADM atstovai).

3.3. Sąlygų sudarymas mokytojams anksčiau išeiti į pensiją (klausimą pristatė SADM atstovai).

3.4. Bendrojo ugdymo finansavimo metodikos tobulinimas (klausimą pristatė ŠMM atstovai).

3.5. Pedagogų darbo apmokėjimo sąlygų gerinimas (klausimą pristatė ŠMM atstovai).

3.6. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo projektas (klausimą pristatė SADM atstovai).

3.7. Etatinio mokytojų darbo apmokėjimo koncepcija (klausimą pristatė ŠMM atstovai).

3.8. Bendrojo ugdymo mokyklų tinklo optimizavimas (klausimą pristatė ŠMM atstovai).

3.9. Viešųjų finansų situacija ir švietimui skiriamo BVP procento didinimas iki 6% nuo BVP (klausimą pristatyti buvo kviečiami FM atstovai).

4. Pirmasis darbo grupės posėdis įvyko Vyriausybės kanceliarijoje. Jame dalyvavo ir Ministras Pirmininkas. Kiti darbo grupės posėdžiai buvo organizuoti Švietimo ir mokslo ministerijoje. Iš viso įvyko 8 darbo grupės posėdžiai (*įskaitant ir paskutinįjį 2015 m. sausio 29 d. posėdį*), kuriuose apsvarstytos 3.1–3.8 punktuose nurodytos temos.

II. DARBO GRUPĖS PASIŪLYMAI

5. Apibendrinant darbo grupės diskusijas, galima būtų išskirti kelias švietimo sistemos tobulinimo kryptis:

5.1. pedagoginio personalo skaičiaus optimizavimas;

5.2. ugdymo finansavimo tobulinimas ir mokyklų tinklo optimizavimas;

5.3. pedagogų darbo apmokėjimo sąlygų gerinimas;

5.4. bendro švietimo finansavimo didinimas.

6. Pagal kiekvieną kryptį darbo grupė suformulavo uždavinius ir pasiūlė konkrečias priemones jiems įgyvendinti. Situacijos apžvalga, uždaviniai, priemonės ir preliminarus lėšų poreikis pateikiami lentelėje:

Eil. Nr.	Uždaviniai ir priemonės	Įgyvendinimo terminas	Preliminarus papildomų valstybės biudžeto lėšų poreikis (palyginti su ankstesniais metais), mln. Eur	Pastabos
1.	Uždavinys: Paskatinti pedagogų kaitą, subalansuoti mokinių ir mokytojų skaičių			
	Situacijos apžvalga: Statistika rodo, kad pedagogų personalas senėja, jo atsinaujinimas lėtėja, mokytojų krūvis mažėja.			

	Mažėjant mokinių skaičiui, būtina imtis priemonių, kad švietimo ištekliai būtų panaudojami efektyviai ir veiksmingai, todėl švietimo sistemos optimizavimas yra neišvengiamas. Tuo pačiu būtina užtikrinti, kad, vykstant optimizavimo procesui, švietimo sistemos darbuotojams būtų taikomos adekvačios socialinės garantijos. Viena iš kliūčių normaliai pedagogų kaitai užtikrinti – lėšų trūkumas išeitinėms išmokoms, todėl tam būtinos papildomos lėšos. Siekiant spręsti šias problemas, būtina sukurti finansinius svertus pedagogų skaičiui subalansuoti.			
1.1.	Priemonė: Sukurti finansines paskatas pedagogų skaičiui optimizuoti (2015 m. bus parengtas ir patvirtintas LR švietimo ir mokslo ministro įsakymu tvarkos, pagal kurią pagal savivaldybes ir valstybines bendrojo ugdymo mokyklas būtų paskirstytos ŠMM asignavimuose numatytos lėšos, skirtos išlaidoms, susijusioms su pedagoginių darbuotojų skaičiaus optimizavimu, apmokėti, aprašas)	Nuo 2015 m.	2015 m. – 1,7 mln. Eur (numatyta); 2016–2018 m. – po 1,4 mln. Eur kasmet	
1.2.	Priemonė: Svarstyti galimybes sukurti tam tikras terminuotas (iki bus subalansuotas mokinių ir mokytojų santykis) kompensacines priemones asmenims, pasitraukiantiems iš švietimo sektoriaus, siejant jas su tam tikro pedagoginio darbo stažo reikalavimu ir mokėjimu nustatytą laikotarpį, kol asmuo sulauks pensinio amžiaus (turėtų būti parengto tam tikros įstatyminės nuostatos)	Nuo 2018 m.	2018 m. – 15,3 mln. Eur metams; 2019–2022 m. po 2,6 mln. Eur kasmet	Lėšų poreikis apskaičiuotas laikant, kad kompensacinės išmokos būtų mokamos ne daugiau kaip likus 5 metams iki senatvės pensijos amžiaus sukakties po 226 Eur (780 Lt) per mėnesį
1.3.	Priemonė: Sukurti teisinis prielaidas sudarančias galimybes profesinių pensijų fondo atsiradimui	Nuo 2020 m.	Valstybės biudžeto lėšų poreikis priklausytų nuo konkrečių sąlygų	Sąlygos būtų sukurtos, atitinkamas nuostatas numačius kolektyvinėje sutartyje
1.4.	<i>Priemonė: Svarstyti galimybes nutraukti darbo santykius su asmenimis, įgijusiais teisę į senatvės pensiją, išmokant jiems išeitines išmokas (reikėtų keisti Darbo kodeksą)</i>	<i>Dėl termino neapsispręsta</i>	<i>Būtų įgyvendinama iš turimų asignavimų</i>	<i>Galutinai dėl šios priemonės neapsispręsta</i>
2.	Uždavinys: Užtikrinti adekvatų ugdymo proceso aprūpinimą finansiniais ištekliais ir racionalų lėšų panaudojimą			
	Situacijos apžvalga: Bendrojo ugdymo finansavimas, taikant mokinio krepšelį (MK), pradėtas įgyvendinti 2002 metais. MK įvedimas turėjo teigiamą poveikį, užtikrinant ugdymo finansavimo stabilumą, tačiau, laikui bėgant ir ženkliai blogėjant demografinėi situacijai, lėšų skyrimo vienam mokiniui principas neužtikrina adekvataus ugdymo proceso aprūpinimo. Nors MK metodika kasmet tobulinama, siekiant geriau atliepti finansavimo poreikius, kai kurių problemų išspręsti nepavyksta. Siekiant padidinti metodikos atitiktį realiems poreikiams, atsiranda vis daugiau specialių nuostatų ir išimčių, kurios ją daro vis sudėtingesnę ir mažiau nuoseklią. Nelygybė tarp tapačių mokyklų atsiranda dėl faktinės situacijos neatitikimo metodikoje nustatytiems standartams (dėl faktinio nuokrypio nuo nustatyto klasės mokinių skaičiaus). Sunku paaiškinti tapačių klasių finansavimo skirtumus mieste ir kaime, skirtingo tipo ar dydžio mokyklose. Opi finansavimo „laiptų“ problema (pvz., nepriėmusi 1 mokinio mokykla gali gauti, pvz., +200 tūkst. Lt). Taikant išimtis, paskirstoma daugiau nei			

	<p>ketvirtadalis MK lėšų (kyla klausimas, ar visos išimties pagrįstos objektyviais ir teisingais kriterijais?). Klasių komplektų skaičius mažėja lėčiau nei mokinių skaičius, todėl trūksta lėšų ugdymo procesui finansuoti. Siekiant spręsti šias problemas siūloma iš esmės keisti finansavimo metodiką ir finansavimą ugdymo procesui skaičiuoti ne mokiniui, bet klasei. Tikimasi, kad šis pokytis laiduos didesnį finansavimo skaidrumą, lygybę ir teisingumą, leis užtikrinti adekvatų klasės ugdymo finansavimą – stabilesnį ugdymo proceso aprūpinimą. Naujos metodikos taikymui tikimasi pasirengti per 2015 metus. Preliminariais vertinimais, tam gali prireikti apie 29 mln. eurų.</p> <p>Vienas iš profesinių sąjungų reikalavimų – atkurti didžiausią mokinio krepšelio dydį, buvusį 2009 m. (3 774 Lt). Tam prireiktų apie 71 mln. eurų. Pažymėtina, kad MK dydį sudaro įvairios dalys, iš kurių didžiausia (93,7%) tenka ugdymo planui, valdymui, švietimo pagalbai ir bibliotekai (t. y., pedagoginių ir kitų darbuotojų darbo užmokesčiui). MK dydžio klausimo negalima spręsti aiškiai neįvardijant, kokias MK dalis norima didinti. Šis klausimas savaime spręstųsi, sprendžiant pedagogų darbo užmokesčio didinimo klausimą.</p> <p>Pažymėtina, kad 2015 m. nustatytas MK dydis (980 Eur, arba 3 384 Lt) daugiau nei 10% viršija MK dydį, buvusį 2008 m. (3 059 Lt). Ugdymo finansavimas didžiausias buvo 2009 m. (2 212 mln. Lt). Pagrindinė priežastis – 2008 metais patvirtinta Ilgalaikė pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčio didinimo programa, pagal kurią nuo 2008 m. gegužės 1 d. atlyginimai padidinti 10 proc.; nuo 2008 m. rugsėjo 1 d. – 15 proc.; nuo 2009 m. sausio 1 d. – 10 procentų (bendras padidėjimas – 39% ir visa tai atsispindėjo 2009 metų biudžete). MK dydis 2009 m. keitėsi net 3 kartus: iki 2009 m. gegužės 19 d. – 3 774 Lt (didžiausias per visą istoriją, bet toks buvo tik nepilnus 5 mėnesius); iki rugpjūčio 31 d. – 3 738 Lt; nuo rugsėjo 1 d. – 3 635 Lt (tuo metu sumažintos lėšos visų biudžetinio sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčiui ir įvestos tarifinių atlygių koeficientų „šakutės“). Reaguojant į finansų krizę, 2010 m. MK dydis sumažintas iki 3 310 Lt ir toks išliko 4 metus.</p> <p>2014 m. MK vėl pradėjo didėti (3310+38 Lt=3348 Lt), įvesta klasių finansavimo mažėjimo amortizavimo dedamoji. Didėjimo tendencija išlieka ir 2015 m. (3348+36 Lt=3384 Lt, arba 980 Eur). Kad finansiniai ištekliai būtų naudojami racionaliai, būtina užtikrinti nepertraukiamą mokyklų tinklo optimizavimą. Taip pat svarbus ir išteklių paskirstymas mokyklos viduje (paskirstymas administravimui, ugdymui ir švietimo pagalbai).</p>			
2.1.	<p>Priemonė: Tobulinti ugdymo finansavimo metodiką ir finansavimą ugdymo procesui skaičiuoti ne mokiniui, bet klasei (nauja metodika būtų tvirtinama LRV nutarimu arba būtų rengiami atitinkami Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir apskirstymo metodikos, patvirtintos LRV 2001-06-27 nutarimu Nr. 785, pakeitimai)</p>	<p>2015-09-01 – projekto parengimas; 2016 m. - įgyvendinimas</p>	<p>2016 m. – 5,8 mln. Eur; 2017 m. – 23,2 mln. Eur</p>	<p>Naują metodiką ketinama parengti 2015 m. ir išbandyti taikant turimus duomenis. 2016 m. tikslinga išbandyti pilotinį projektą keliose savivaldybėse. Atsižvelgiant į bandymų rezultatus ir esant galimybėms, nauja metodika būtų pradėta taikyti visa apimtimi 2017 ar vėlesniais metais</p>
2.2.	<p>Priemonė: Skatinti mažų mokyklų valdymo optimizavimą bei griežčiau reglamentuoti klasių komplektavimą (būtų keičiamos Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklės, patvirtintos LRV 2011-06-29 nutarimu Nr. 768)</p>	<p>2016 m.</p>	<p>-</p>	<p>Mažos mokyklos galėtų būti jungiamos prie didesnių mokyklų skyrių teisėmis. Lėšos būtų paskirstomos racionaliau ir naudojamos efektyviau</p>
3.	<p>Uždavinys: Gerinti pedagogų darbo apmokėjimo sąlygas</p> <p>Situacijos apžvalga: Pedagogų darbo užmokesčio didinimo klausimas buvo aktualus visada ir tam buvo skiriama nemažai dėmesio: nuo 2006 m. rugsėjo 1 d. atlyginimai buvo padidinti 12,6 proc.; nuo</p>			

	<p>2008 m. sausio 1 d. – 15 procentų. 2008 metais patvirtinta Ilgalaikė pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčio didinimo programa (LRV 2008 m. kovo 5 d. nutarimas Nr. 193), pagal kurią nuo 2008 m. gegužės 1 d. atlyginimai padidinti 10 proc.; nuo 2008 m. rugsėjo 1 d. – 15 proc.; nuo 2009 m. sausio 1 d. – 10 procentų. Mokytojams buvo įvestos 3 papildomai apmokamas valandos už papildomus darbus. Iš viso nuo 2008 m. gegužės 1 d. iki 2009 m. sausio 1 d. (Ilgalaikės pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčio didinimo programos įgyvendinimo laikotarpiu) pedagogų darbo užmokestis padidintas 39%, o nuo 2006 m. rugsėjo 1 d. iki 2009 m. sausio 1 d. – 80%.</p> <p>2009 m. dėl ekonominės krizės darbo užmokesčio didinimo programų įgyvendinimas sustabdytas. Numatyta, kad 2010 m. darbo užmokestis nebus didinamas, o nuo 2011 m. sausio 1 d. atitinkamų darbuotojų darbo užmokestis didinamas atsižvelgiant į valstybės finansines galimybes ir vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio kitimą (analogiška nuostata numatyta ir kitų sektorių darbo užmokesčio didinimo programose).</p> <p>Nuo 2009 m. rugsėjo 1 d., atsižvelgiant į sunkią šalies finansinę situaciją, buvo mažinamos lėšos visų biudžetinio sektoriaus darbuotojų darbo užmokesčiui. Nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. lėšos pedagogų darbo užmokesčiui buvo sumažintos 8%, iš jų 4,7% (t. y., nuo 128 Lt iki 122 Lt) buvo sumažinta bazinė mėnesinė alga (kaip ir kitiems biudžetinio sektoriaus darbuotojams), o dėl 3,3% sumažinimo buvo įvestos tarifinių atlygių koeficientų „šakutės“, kad mokyklos, įvertinusios savo finansinę situaciją, pačios galėtų apsispręsti, ar reikia mažinti darbuotojų tarifinių atlygių koeficientus, ar galima juos palikti tame pačiame lygyje, o kai kuriais atvejais – net padidinti. Kitų darbuotojų (ne pedagogų) darbo užmokestis mažėjo 10%.</p> <p>Natūralu, kad, ekonomikai vėl pradėjus augti, keliamas Ilgalaikės pedagoginių darbuotojų darbo užmokesčio didinimo programos atgaivinimo klausimas. Svarstyta, ar ši programa gali būti atkurta, nes tai aktualu ne tik švietimo, bet ir kitų sektorių darbuotojams, be to, per laiką yra pasikeitusi ir strateginio planavimo dokumentų rengimo tvarka. Tačiau kartu su socialiniais partneriais būtina diskutuoti dėl ilgalaikių pedagogų darbo apmokėjimo sąlygų gerinimo gairių, kurios būtų kelrodis formuojant kiekvienų metų biudžetų projektus.</p> <p>Lietuvos statistikos departamento duomenimis, vidutinis mokytojų bruto (ikimokestinis) darbo užmokestis 2014 m. II ketvirtį sudarė 2 640 Lt ir buvo 284 Lt (arba 12%) didesnis nei vidutinis darbo užmokestis šalyje arba 177 Lt (arba 7,2%) didesnis nei vidutinis darbo užmokestis valstybės sektoriuje. Tačiau pastebėtina, kad dėl mažėjančio mokinių skaičiaus darosi vis sunkiau suformuoti pilną mokytojo darbo krūvį, todėl daugelio mokytojų atlyginimai yra žymiai mažesni.</p> <p>Atsižvelgiant į pedagoginių darbuotojų darbo sudėtingumą ir svarbą visuomenės ateities gerovei, būtina gerinti pedagogų darbo apmokėjimo sąlygas. Ekonomikai augant, pirmiausiai būtina atkurti iki krizės buvusią situaciją. Tai pasiekus, būtina svarstyti tolesnio pedagogų darbo užmokesčio didinimo galimybes.</p> <p>Turi būti tobulinama ir pati darbo apmokėjimo sistema, kad ji motyvuotų siekti gerų darbo rezultatų ir būtų užtikrintas ugdymo veiksmingumas, todėl svarstoma etatinio mokytojų darbo apmokėjimo idėja, kuri nėra nauja. Etatinį mokytojų darbo apmokėjimą planuota įvesti pagal Naujos mokytojų darbo apmokėjimo sistemos įgyvendinimo programą, pagal kurią buvo numatyta nuo 2005 m. rugsėjo 1 d. didinti mokytojų atlyginimus apmokant už realiai dirbamus papildomus darbus (pasirengimą pamokoms, mokinių darbų taisymą, žinių vertinimą, vadovavimą klasei ir kita) ir pereiti prie etatinio mokytojų darbo apmokėjimo modelio. Įgyvendinant programą buvo įvestos 3 papildomai apmokamos valandos, tačiau planų nuo 2009 m. rugsėjo 1 d. suformuoti etatą įgyvendinti nepavyko dėl prasidėjusios ekonominės krizės. Be to, nebuvo nuosekliai laikomasi to, kas suplanuota, nes 2008 m. vietoje papildomų valandų įvedimo buvo pakelti tarnybinių atlyginimų koeficientai ir tam panaudotas programai numatytas finansavimas. Įgyvendinant etatinį mokytojų apmokėjimo modelį, sukurtas Eksperimentinio mokytojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašas (patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2009 m. rugpjūčio 21 d. įsakymu Nr. ISAK-1737), tačiau praktika rodo, kad jis nelabai atitinka etatinio apmokėjimo idėją, todėl būtina ieškoti naujų sprendimų.</p>			
3.1.	Priemonė* : Didinti auklėtojų ir priešmokyklinio ugdymo pedagogų atlyginimus	Nuo 2015 m.	2015-01-01 – 8,7 mln. Eur (numatyta 10% padidinimui); 2016–2021 m. – po 4,4 mln. Eur kasmet;	Tam, kad auklėtojų ir priešmokyklinio ugdymo pedagogų atlyginimai pasiektų kitų mokytojų atlyginimų dydį, juos reikėtų padidinti iš viso

				apie 40%. To siūloma siekti palaipsniui, 2015 m. atlyginimus padidinant 10%, o vėliau kasmet po 5%
3.2.	Priemonė* : Minimalią pedagogų tarnybinių atlyginimų (tarifinių atlygių) koeficientų ribą pakelti iki vidurkio	Nuo 2016 m.	2016 m. – 18,3 mln. Eur	
3.3.	Priemonė* : Palaipsniui didinti vidutinį sąlyginį mokytojo tarifinio atlygio koeficientą R	Nuo 2015 m.	2015 m. – 2,6 mln. Eur (numatyta biudžete) 2016 m. – 4,3 mln. Eur; 2017 m. – 5,8 mln. Eur 2017 m. – 6,4 mln. Eur; 2018 ir vėlesniais metais po 7,2 mln. Eur	2015 m. R didėja nuo 12,75 iki 12,81, tačiau jis nesiekia faktinio R, kuris lygus 13 (jį planuojama pasiekti 2017 m.). Būtinai ir tolesnis nuolatinis R koeficiento didinimas
3.4.	Priemonė* : Panaikinti prievolę mokyklų vadovams dirbti 5 kontaktines valandas, nemažinant jų tarnybinių atlyginimų koeficientų	Nuo 2015-09-01	2015 m. (nuo rugsėjo 1 d.) – 1,5 mln. Eur (iš atsilaisvintųjų MK lėšų); 2016 m. – 5,5 mln. Eur (papildomai dėl direktorių nuo 2016-01-01 – 2,9 mln. Eur; kitų vadovų nuo 2016-09-01 – 2,6 mln. Eur); 2017 m. – 5,2 mln. Eur	Metams mokyklų direktorių valandoms „išimti“ reikėtų 4,4 mln. Eur (siūloma pradėti 2015-09-01), jų pavaduotojų ir ugdymą organizuojančių skyrių vedėjų – 7,8 mln. Eur (siūloma nuo 2016-09-01). Priemonę siūloma įgyvendinti kartu optimizuojant administravimo struktūrą
3.5.	Priemonė : Parengti etatinio mokytojų darbo apmokėjimo tvarką ir ją įgyvendinti (nauja tvarka galėtų pakeisti Eksperimentinio mokytojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašą, patvirtintą LR švietimo ir mokslo ministro 2009 m. rugpjūčio 21 d. įsakymu Nr. ISAK-1737)	2016 m. – parengimas; 2017 m. – įgyvendinimas (nuo rugsėjo 1 d.)	Būtų finansuojama iš ugdymui skirtų lėšų. Papildomų lėšų poreikis priklausytų nuo konkrečių nuostatų	Naują tvarką pirmiausia tikslinga išbandyti keliuose mokyklose
	*Įgyvendinant šias priemones, turi būti tikslinamas Švietimo įstaigų darbuotojų ir kitų įstaigų pedagoginių darbuotojų darbo apmokėjimo tvarkos aprašas (LR švietimo ir mokslo ministro 2013-12-19 įsakymas Nr. V-1254 su vėlesniais pakeitimais) bei Mokinio krepšelio lėšų apskaičiavimo ir apskirstymo metodika (LRV 2001-06-27 nutarimas Nr. 785)			
4.	Uždavinys: Palaipsniui didinti švietimo finansavimą, kad nacionalinio biudžeto išlaidų dalis švietimui sudarytų 6% nuo BVP			
	<p>Situacijos apžvalga: Švietimo išlaidos yra investicija į žmogiškąjį kapitalą, jos skatina produktyvumą ir ekonomikos augimą, todėl pagrįstai išreiškiamas susirūpinimas dėl šių išlaidų lygio išlaikymo ir didinimo perspektyvų valstybės mastu.</p> <p>Valstybinėje švietimo 2013–2022 metų strategijoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2013 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. XII-745, įtvirtintas siekis, kad nacionalinės išlaidos švietimui kaip bendrojo vidaus produkto (BVP) dalis artėtų prie 6% (2017 m. sudarytų 5,8%, o 2022 m. – 6%). Europos Tarybos rekomendacijose dėl 2013 m. Lietuvos nacionalinės reformų programos taip pat pažymima, kad, vykdant fiskalinę konsolidaciją, prioritetą reikėtų teikti švietimo ir mokslo išlaidoms,</p>			

	<p>kurios teigiamai veikia ekonomikos augimą.</p> <p>Įsipareigojimas, ekonomikai atsigauvant, didinti švietimo ir mokslo finansavimą yra įtvirtintas ir Šešioliktosios Vyriausybės 2012–2016 metų programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2012 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XII-51, 27 punkte.</p> <p>Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų asignavimų dalis nuo BVP atspindi šalies dėmesį tam tikrai sričiai ir pastangas užtikrinti jos funkcionavimą bei plėtrą. Deja, švietimui ir mokslui skiriamų asignavimų dalis nuo BVP nuo 2009 metų nuolat mažėja: 2009 m. ji buvo 7,3%; 2010 m. – 6,2%; 2011 m. – 5,8%; 2012 m. – 5,2%; 2013 m. – 5,0%; 2014 m. – 4,9%; 2015 m. – 4,6%.</p>			
4.1.	<p>Priemonė: Formuojant atitinkamų metų valstybės biudžetą, didinti švietimo ir mokslo finansavimą, atsižvelgiant į BVP augimą ir valstybės finansines galimybes</p>	<p>Nuo 2016 m.</p>	<p>2016 m. – 361 mln. Eur (5,2% nuo BVP); 2017 m. – 418 mln. Eur (5,8% nuo BVP); 2018 m. – 224 mln. Eur (5,9% nuo BVP); 2019 m. – 203 mln. Eur (5,92% nuo BVP); 2020 m. – 223 mln. Eur (5,95% nuo BVP); 2021 m. – 240 mln. Eur (5,98% nuo BVP); 2022 m. – 252 mln. Eur (6% nuo BVP).</p>	<p>Švietimo ir mokslo finansavimo scenarijus atitinka Valstybinės švietimo strategijos nuostatas. 2014-2017 m. BVP atitinka FM makroekonominių rodiklių projekcijas (2014-09-08), o nuo 2018 m. daroma prielaida, kad nominalus BVP kasmet augs po 7%</p>

III. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

7. Darbo grupės pasiūlytos priemonės, jų įgyvendinimo terminai ir lėšų poreikis yra preliminarūs. Kadangi priemonių įgyvendinimas apima ilgą laikotarpį, jie gali keistis dėl politinių, ekonominių ar kitų aplinkybių, tačiau šie pasiūlymai yra atspirties taškas, stiprinant bendradarbiavimą su socialiniais partneriais ir klojant pamatus nacionalinio lygmens susitarimams.

8. Tikimasi, kad darbo grupės pasiūlymai taps pagrindu švietimo profesinėms sąjungoms ir Vyriausybei derantis dėl Švietimo šakos kolektyvinės sutarties sudarymo.